REPUBLIKA HRVATSKA
INSTITUT RUĐER BOŠKOVIĆ
Javni institut Republike Hrvatske

PRAVILNIK O ZBRINJAVANJU SVIH VRSTA OTPADA IZ TEHNOLOŠKOG PROCESA I IZ PROCESA OBRADE OTPADNIH VODA

Zagreb, studeni 2009. godine

Temeljem Zakona o otpadu (NN 178/04,111/06,110/07,60/08, 87/09.) i članka 12. Statuta Instituta Ruđer Bošković, Upravno vijeće Instituta je na 12. sjednici održanoj 09. studenog 2009. godine, donijelo sljedeći

PRAVILNIK O ZBRINJAVANJU SVIH VRSTA OTPADA IZ TEHNOLOŠKOG PROCESA I IZ PROCESA OBRADE OTPADNIH VODA

1. Pravila o uskladištenju i postupanju s opasnim i štetnim tvarima

Članak 1.

Institut Ruđer Bošković (u daljnjem tekstu skraćeno: Institut) ovim Pravilima utvrđuje postupke za uskladištenje i postupanje s opasnim i štetnim tvarima.

Članak 2.

Prema načinu gradnje i načinu uskladištenja, skladišta prema ovom Pravilniku mogu biti:

- otvorena s nadstrešnicom ili bez nadstrešnice,
- zatvorena skladišta,
- prizemna skladišta i skladišta kontejnera.

Članak 3.

Prema vrsti tvari i kemijsko-fizičkim osobinama tvari koje se skladište, prema ovom Pravilniku mogu biti:

- skladišta zapaljivih tekućina
- skladišta zapaljivih plinova
- skladišta zapaljivih i samozapaljivih tvari u prahu
- skladišta zapaljivih metala i legura
- skladišta opasnih tvari.

Članak 4.

Pri izboru lokacije skladišta zapaljivih i opasnih tvari mora se odabrati teren takve konfiguracije koja sprečava ili barem smanjuje mogućnost da izlijevanje, rasipanje i eksplozije uskladištenih tvari ugrožavaju bližu i dalju okolinu.

Članak 5.

Skladišta iz članka 3. ovog Pravilnika moraju imati odgovarajući pristupni put, označen na vidljivim mjestima znakovima upozorenja o opasnostima od požara.

Prostorije skladišta i okoline moraju se stalno održavati u čistom stanju.

Članak 6.

Skladišta zapaljivih tekućina i plinova i zapaljivih tvari moraju biti izgrađena od negorivog građevnog materijala.

Članak 7.

U skladištima zapaljivih tekućina na vratima se moraju postaviti pragovi visine najmanje 5 cm, da bi se spriječilo eventualno razlijevanje tekućine.

Članak 8.

Zapaljive tekućine i plinovi moraju se skladištiti odvojene jedne od drugih, u posebnim prostorijama ili objektima.

Članak 9.

Otvorena skladišta zapaljivih tekućina, plinova i samozapaljivih tvari moraju se zaštiti od djelovanja sunčevih zraka i atmosferskih oborina.

Posebno se mora voditi računa o razini okolnog terena radi odvoda u slučaju izlijevanja opasnih i zapaljivih tekućina ka sigurnom mjestu.

Članak 10.

Prozori na skladištima moraju biti od negorivog materijala, a na skladištima lakozapaljivih tekućina i plinova zaštićeni i od djelovanja sunčevih zraka.

Članak 11.

Podovi u skladištima lakozapaljivih tekućina i plinova moraju biti izgrađeni od negorivog građevinskog materijala.

Članak 12.

U skladištima zapaljivih tekućina i plinova, zapaljivih metala i legura, police moraju biti izgrađene od negorivog materijala ili premazane vatrootpornim materijalom.

Boce na policama moraju biti zaštićene od prevrtanja.

Članak 13.

Alat koji se upotrebljava u skladištima zapaljivih i opasnih tvari mora biti od materijala koji ne iskri.

Članak 14.

Pri prijevozu opasnih tvari, mora se pažljivo postupati s ambalažom u kojoj se nalaze opasne i štetne tvari, da se iste ne bi prolile, prosule ili onečistile okoliš.

Veće posude (demižoni) se moraju prevoziti na ručnim kolicima ili prenositi na nosilima. Demižoni moraju uvijek biti u zaštitnoj ambalaži.

Boce s opasnim i štetnim tvarima ne smiju se vući (klizati) po podu.

Članak 15.

Prilikom pretakanja opasnih tekućina moraju se koristiti odgovarajući prostori i oprema (stalci).

Članak 16.

Samozapaljive tvari moraju se skladištiti u suhim i dobro provjetravanim prostorijama.

Sva skladišta u kojima postoji opasnost od stvaranja eksplozivnih smjesa i štetnog djelovanja toksičnih tvari moraju imati osigurano prirodno ili umjetno provjetravanje.

Otvori za provjetravanje moraju se osigurati odgovarajućom žičanom mrežom radi zaštite od eventualnog iskrenja.

Članak 17.

Za zagrijavanje skladišta zapaljivih i opasnih tvari mora se koristiti samo centralno grijanje ili grijanje toplim zrakom.

Članak 18.

U skladištima mora biti osigurano i naznačeno mjesto s kojeg se može isključiti struja u cijelom skladištu.

Članak 19.

Skladište mora biti zaštićeno od atmosferskog pražnjenja gromobranskim uređajima.

Članak 20.

Svi uređaji, posude za pretakanje i sl. u kojima se nalaze ili transportiraju zapaljive tekućine i plinovi moraju biti propisno uzemljene.

Članak 21.

Skladišta moraju biti opskrbljena aparatima za gašenje početnih požara.
Aparati se postavljaju na pod ili se vješaju na zid na pristupačnim i vidljivim mjestima.

Članak 22.

Voditelj Odsjeka za komercijalne poslove i Odsjeka zaštite na radu osiguravaju provođenje odredbi propisanih ovim Pravilnikom.

2. Pravila o postupanju s otpadnim tvarima

Članak 23.

Ovim Pravilima uređuju se prava, obveze i odgovornosti Instituta, tj. odgovornih osoba u Institutu, u postupanju s otpadnim tvarima.
Odredbe ovih Pravila ne primjenjuju se na radioaktivne otpadne tvari.

Članak 24.

Institut je u postupanju s otpadnim tvarima dužan primjenjivati znanstvena saznanja i suvremena dostignuća i povezivati se s organizacijama koje se bave stručnim i/ili znanstvenoistraživačkim radom na području postupanja s otpadnim tvarima i zaštiti okoline.

Članak 25.

Otpadnim tvarima prema ovom Pravilniku smatraju se otpaci u krutom i tekućem stanju, a javljaju se u laboratorijima i mehaničkim radionicama kao i komunalni otpad.

2.1. Postupanje s otpadnim tvarima iz laboratorija

Članak 26.

Otpadne tvari se moraju sakupljati, razvrstavati po skupinama (zapaljivost, hlapivost, otrov, karcenogenost itd.), obilježiti i privremeno ili trajno odlagati, a kad je to potrebno ili posebnim propisima određeno, adekvatno zbrinjavati.

Članak 27.

Za privremeno ili trajno odlaganje otpadnih tvari izvan laboratorija voditelj laboratorija dužan je popuniti propisane formulare koje potpisuju voditelj laboratorija i osoba koja je sakupila i razvrstala otpadne tvari.

Za istinitost podataka u formularima odgovoran je voditelj laboratorija.

Propisani formulari su sastavni dio ovoga Pravilnika.

Članak 28.

Voditelj laboratorija o potrebi odlaganja otpadnih tvari izvan laboratorija obavještava Odsjek zaštite na radu, organizira prijevoz sakupljenog i razvrstanog otpada u skladište kemikalija i zajedno s popunjenim formularima predaje odgovornim osobama.

Odsjek zaštite na radu organizira prijevoz i trajno uklanjanje ili odlaganje izvan Instituta, u skladu s propisima.

Članak 29.

Zabranjeno je odlagati otpadne i/ili štetne tvari u krutom i tekućem stanju ispred ulaza u objekte, na zelene površine ili bacati u kanalizaciju.

Odlaganje otpadnih tvari dozvoljeno je samo na mjestima koja odredi Odsjek zaštite na radu.

2.2. Postupanje s otpadnim mineralnim tvarima i ostalim uljima

Članak 30.

Servisne službe Instituta, koje u svom radu koriste motorna i druga ulja, ako ih ne iskoriste za vlastite potrebe, dužne su otpadna ulja sakupljati i predati organizacijama registriranim za sakupljanje otpadnih ulja.

Članak 31.

Servisne službe Instituta mogu otpadna ulja predati benzinskim stanicama ili automehaničkim servisnim radnjama, te drugim ovlaštenim pravnim osobama, koje su dužne preuzeti otpadna motorna ulja i osigurati, prema posebnim propisima, uvjete za prihvaćanje i čuvanje otpadnih ulja do njihove predaje na trajno zbrinjavanje.

Članak 32.

Otpadna ulja moraju se sakupljati u limenim bačvama. Bačve s motornim otpadnim uljima ne smiju se držati na zelenim površinama.

2.3. Postupanje s komunalnim otpadom

Članak 33.

Pravne osobe, koje obavljaju djelatnost odvoženja komunalnog otpada, dužne su u krug Instituta postaviti dovoljan broj odgovarajućih posuda za privremeno odlaganje otpada.

Članak 34.

U Institutu se moraju osigurati posebne odgovarajuće posude za sakupljanje stakla, papira i metala.

Članak 35.

Sakupljeni komunalni otpad iz Instituta dužne su i mogu preuzeti samo pravne osobe koje su registrirane ili koje posjeduju odobrenje za preuzimanje komunalnih otpadnih tvari.

Članak 36.

Otpadne tvari prema ovom Pravilniku se ne smiju ispuštati u javni kanalizacijski sustav ili prosipati po zemljanom terenu.

Članak 37.

Nadzor nad primjenom odredbi ovog Pravilnika vrše organi sanitarne i vodoprivredne inspekcije.

Članak 38.

Unutarnji nadzor nad provođenjem odredbi ovog Pravilnika provodi voditelj Odsjeka zaštite na radu.

2.4 Završne odredbe

Članak 39.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i iz procesa obrade otpadnih voda od 1. rujna 2008. godine.

Članak 40.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 10-8314/1-2009.

Zagreb, 09. studenog 2009.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Prof. dr. sc. Slavko Krajcar

NAČIN RAZVRSTAVANJA OTPADNIH KEMIKALIJA
(po grupama / skupinama)

GRUPA/SKUPINA 1: **otpadna organska otapala s popisom**
(izliti u za to označenu bačvu od 200 l koja je smještena kod skladišta kemikalija)

GRUPA/SKUPINA 2: **otpadne organske kemikalije**
a) tekući otpad
popis kemikalija

b) kruti otpad
popis kemikalija

GRUPA/SKUPINA 3: **otpadne anorganske kemikalije**
a) tekući otpad
popis kemikalija

b) kruti otpad
popis kemikalija

GRUPA/SKUPINA 4: **otpadne organske kiseline + popis**

GRUPA/SKUPINA 5: **otpadne anorganske kiseline + popis**

GRUPA/SKUPINA 6: **kruti laboratorijski otpad** (rukavice, papir, folija i sl.)

GRUPA/SKUPINA 7: **nepoznate ili neoznačene kemikalije** (oznaka nečitljiva ili izgubljena)

GRUPA/SKUPINA 8: **ostalo** (živa, natrij, kalcijev karbid, fosfor, plinske boce,...)

SAKUPLJENI OTPAD, ZAJEDNO S POPISOM, DOVESTI I PREDATI KOD SKLADIŠTA KEMIKALIJA

FORMULAR 1
SAMO ZA GRUPU 1/SKUPINU 1

INSTITUT RUĐER BOŠKOVIĆ
Zagreb, Bijenička cesta 54.

LABORATORIJ: _____

Broj: _____
Datum: _____

SASTAV OTPADNIH ORGANSKIH OTAPALA KOJA SE ODLAŽU U SKLADIŠTE

Vrsta otapala: _____
_____
_____

Mjesto spaljivanja: _____

Količina: _____

Postotak vode: _____

Da li se gore navedena otapala mogu miješati s ostalim organskim otapalima:

DA NE

Datum sakupljanja: _____

NAPOMENA: _____

Voditelj Laboratorija:

_____

Datum primitka u skladište:

_____

Preuzeo:

_____

Datum otpreme na spaljivanje:

_____

FORMULAR 2

INSTITUT RUĐER BOŠKOVIĆ
Zagreb, Bijenička cesta 54

EVIDENCIJA O SAKUPLJANU OTPADNIH KEMIKALIJA

NAZIV LABORATORIJA U KOJEM SU KEMIKALIJE SAKUPLJENE:

_____

(VRSTE OTPADNIH KEMIKALIJA SELEKTIRATI PO GRUPAMA: 2A, 2B, 3A, 3B, 4, 5, 6)

GRUPA BR. _____ **(POPISIVATI KEMIKALIJE SAMO IZ JEDNE GRUPE)**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

KOLIČINA (VOLUMEN I TEŽINA) OTPADNIH KEMIKALIJA: _____

_____

POTPIS OSOBA KOJE SU SAKUPILE OTPADNE KEMIKALIJE:

_____

_____

POTPIS ODGOVORNE OSOBE U LABORATORIJU: _____

POTPIS OSOBE KOJA JE PREUZELA OTPADNE KEMIKALIJE: _____

DATUM PREUZIMANJA OTPADNIH KEMIKALIJA: _____